

ECONnect

NTNU

Faktor

- en eksamensavis utgitt av ECONnect

Eksamensbesvarelse:

SØK1000 – Innføring i samfunnsøkonomi

Eksamen:

Høst 2010

Antall sider:

29

Om ECONnect:

ECONnect er en frivillig studentorganisasjon for studentene på samfunnsøkonomi- og finansøkonomistudiet ved NTNU. Vi arbeider for økt faglig kompetanse blant våre studenter samt tettere kontakt med næringslivet. Det gjør vi ved å arrangere fagdager, gjesteforelesninger, bedriftspresentasjoner m.m. I dag går det ca. 200 studenter på bachelornivå (1.-3. klasse) og ca. 70 studenter på masternivå (4.-5. klasse). Studentene på masternivå er fordelt på de to linjene samfunnsøkonomi (ca. 50 stk) og finansiell økonomi (ca. 20 stk). Mer om ECONnect og aktuelle arrangementer på www.econnect-ntnu.no.

ECONnect består av følgende personer ved utgivelsestidspunkt:

Ole Christian Grytten (Leder)	ole@econnect-ntnu.no
Tone Hedvig Berg (Bedriftsansvarlig)	tone@econnect-ntnu.no
Elise Caspersen (Fagdagsansvarlig)	elise@econnect-ntnu.no
Tiril Toftdahl (Faktoransvarlig)	tiril@econnect-ntnu.no
Daniel Johansson	daniel@econnect-ntnu.no
Georg Næsheim	georg@econnect-ntnu.no
Mariell Toven	mariell@econnect-ntnu.no
Ellen Normann	ellen@econnect-ntnu.no
Ragnhild Grøv	ragnhild@econnect-ntnu.no
Johan Berg Fossen	johan@econnect-ntnu.no
Martine Ødegård	martine@econnect-ntnu.no
Inga Friis	inga@econnect-ntnu.no
Caroline Lesiewicz	caroline@econnect-ntnu.no

Post- og besøksadresse:

ECONnect, NTNU Dragvoll
 Institutt for samfunnsøkonomi
 Bygg 7, Nivå 5
 7491 Trondheim

Organisasjonsnummer:

NO 994 625 314

Hjemmeside:

www.econnect-ntnu.no

Merk: Eksamensbesvarelsene har i varierende grad feil og mangler, både oppsett og innhold. De vil også kun vise en av flere mulige fremgangsmåter. ECONnect står ikke ansvarlig for selve faginnholdet.

Kommentar til eksamensbevarelse SØK 1000, høst 2010.

Dette er en gjennomgående god og ryddig besvarelse der alle delspørsmål er klart tilfredsstillende besvart. Det som skiller denne besvarelsen fra mange andre besvarelser er for det første en god forståelse av samfunnsøkonomisk tap i forbindelse med forurensning og ved monopol (spørsmål 1d og 1e). For den andre er optimal produksjon av kollektive goder godt behandlet (Oppgave 2). For det tredje gir kandidaten en svært god framstillingen av sammenhengen mellom inflasjon og arbeidsledighet. Her trekker det klart opp at kandidaten forklarer skift i den kortsiktige Phillipskurven som følger av endringer i inflasjonsforventningene.

Besvarelsen ble vurdert til klar A.

Kåre Johansen

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

#1 SAMMENHENG MELLOM BEDRIFTENS TILBUD OG PRIS - KORT SIKT -

Det er oppgitt i oppgaven at bedriften er prisstaker i produktmarkedet. Det betyr at bedriften er en prisfast kvantumstilpasser. Vi har altså å gjøre med et marked hvor det er fullkommen konkurranse (evt. et frikonkurransemarked).

Forutsetningene for et fullkommentmarked er:

- mange produsenter og konsumenter
- Homogene produkter
- Fri entry- og exitkostnader
- Fullstendig informasjon om markedspriis, teknologi, etc.
- Produsentene tar prisen for gitt, og opplever/"ser" en horisontal etterspørsel.
- Produsentene er profitmaksimerende og konsumentene maks. nytten.

Videre er det viktig å definere hva som menes med kort sikt. På kort sikt vil noen av innsatsfaktorene være låst. Hvis en f.eks. ser på en produksjonsbedrift så vil antall produksjonsmaskiner være "låst", mens arbeidskraft kan endres på kort sikt. Når jeg skriver låst mener jeg at det på et tidspunkt er tatt en avgjørelse på lang sikt som ikke lar seg endre på kort sikt. Ved å se på produksjonsbedriften igjen: produksjonsmaskinene kan være vanskelig å omsette (lang posess) derfor antas de å være låst på kort sikt.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Arbeidskraft er ikke låst og vil i større grad kunne endres. Det er forholdet mellom låste og frie innsatsfaktorer som i stor grad er med på å påvirke hvordan kostnadsstrukturen til bedriften vil se ut. Dette kommer jeg tilbake til.

Antar at "vår" bedrift har en produksjon som benytter seg av to innsatsfaktorer: K (kapital) og L (arbeidskraft). Hvor K er låst på kort sikt. Nå kan vi se på sammenhengene mellom pris og tilbudt kvantum.

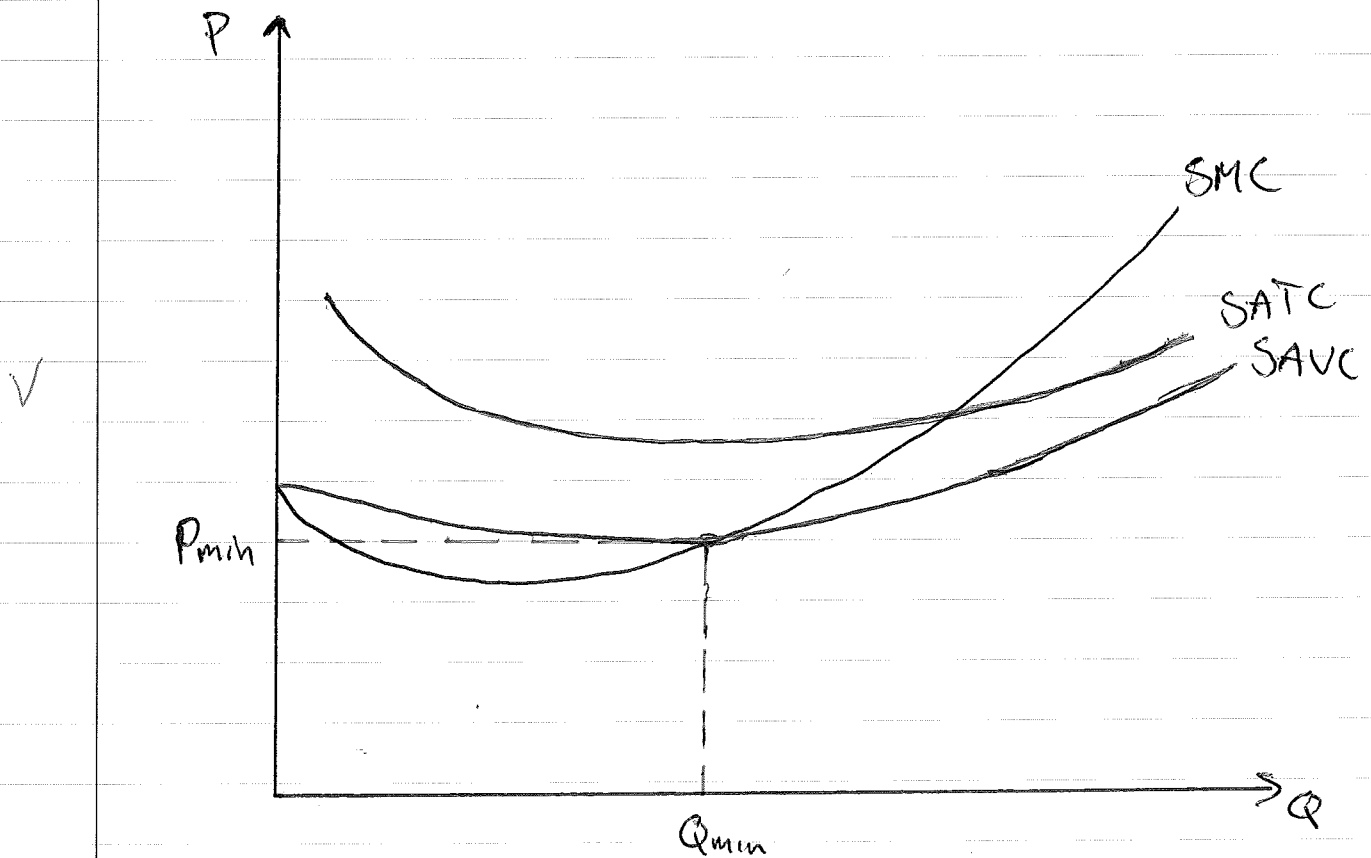

FIG 1: SAMMENHENG MELLOM SMC, SATC og SAVC

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Før jeg kan si noe om pris er jeg nødt til å forklare de forskjellige korene og deres form.

SMC - short run marginal cost eller marginalkostnaden på kort sikt. Den forteller oss hvor mye total kostnaden øker ved å øke produksjonen med 1 enhet.
 Det er altså: $\frac{\partial C}{\partial Q} = MC$

SAVC - short run average variable cost eller gjennomsnittlig variable kostnader på kort sikt. Den gir oss gjennomsnittskostnadene av de variable kostnadene.

$$\Rightarrow \frac{SVC}{Q} = SAVC$$

SATC - short run average total cost eller gjennomsnittlige totale kostnader på kort sikt. Den er definert som kortsiktige variable plus faste kostnader (gjennomsnittlige).

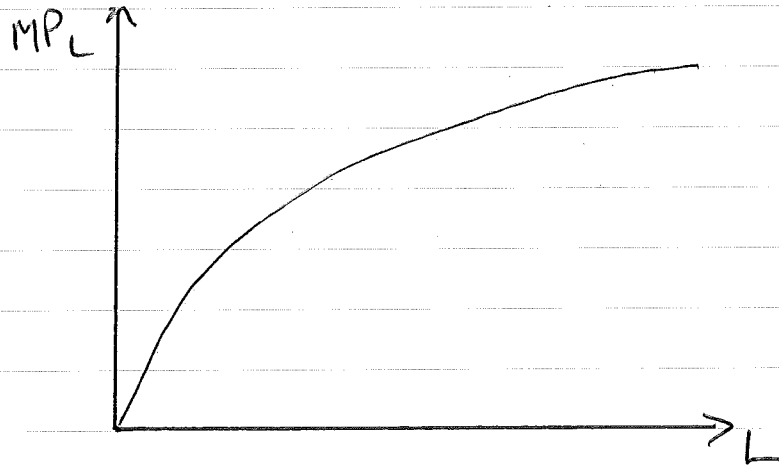
$$\Rightarrow \underbrace{\frac{STC}{Q}}_{\substack{\text{short run} \\ \text{total cost} \\ \text{kvantum}}} = \frac{SVC}{Q} + \frac{\overset{\text{faste kostnader}}{\text{SFC}}}{Q}$$

Jeg har nå definert hva korene er. Videre skal jeg forklare formen og deretter sammenhengen med pris.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Formen på MC:

Innledningsvis så jeg et bedrifts produksjon bestod av K og L , hvor K var låst. Videre kan vi anta at L har ^{avtagende} ~~synkende~~ marginal produktet (MP_L ^{avtar} ~~synker~~ ved økt L). ~~Synkende~~ ^{Avtagende} MP_L kan illustreres:

FIGUR 2: Avtagende MP_L

Avtagende MP_L kan komme av ulike årsaker som at hvis vi har veldig mange arbeidere vil de etter hvert gå i veien for hverandre og ~~skaper~~ effekten av å ansette en person h er avtagende.

Ser man dette i sammenheng med den låste K skjønner man formen på MC.

Dette illustreres enkelt ved et eksempel:

Anta at en bedrift har 2 stk datamaskiner (K) og 1 ansatt. Da klarer de ikke utnytte begge maskinene (K). Ansettr de en h vil de kunne produsere mer til relativt til kostnaden

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

ved å ansette en til. Ansetter de en tredje vil
~~de~~ vedkommende ikke ha noen maskin så kostnadene
 stiger uten at produksjonen øker i samme grad.
 MC øker! slik fortsetter det.

MCs form er altså avhengig av den første K
 og LS marginalproduktet.

Når det gjelder SAVC og SATC så styres
 de av MC.

Når: ① $MC < SAVC \Rightarrow$ så synker SAVC
 ② $MC > SAVC \Rightarrow$ så øker SAVC.

SATC følger i stor grad SAVC, men er noe
 høyere i starten som følge av faste kostnader.

SAMMENHENGEN MELLOM PRIS

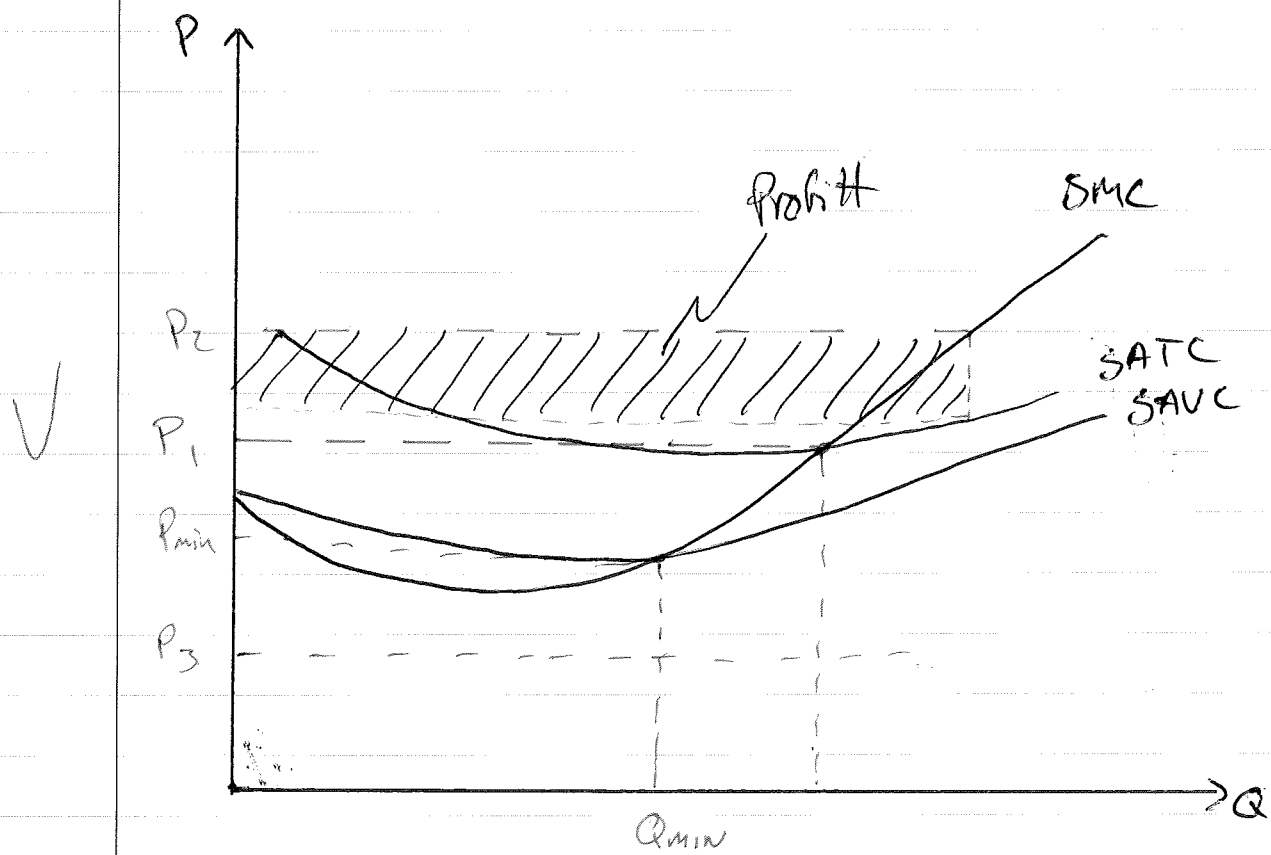
I fullkommen konkurranse produserer bedriftene
 der $MC = P$. (Profit maksimerende bedrifter
 produserer der $MR = MC$. Her er $MR = P$).

Men bedriftene vil ikke produserer for enhver
 pris.

Jeg skal nå diskutere ulike tap og geometri
 ved ulike priser.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

NB! Jeg glemte tidligere å skrive at når bedriften tar prisen for gitt betyr det at de "ser" en horisontal etterspørsel og kan selge så mye de vil til den gitte prisen. Bedriften har ingen markedsrett.

FIGUR 3: UIKS SAMMENHENG, MELLOM PRIS
I figur 3 har jeg skissert tre ulike situasjoner.

- ① $P_{min} = SAVC$: Dette er den laveste prisen som bedriften vil akseptere for at det skal bli produksjon. Her er inntektene akkurat til strekke seg til å dekke ~~produksjons~~ de variable prod. kostnadene ved å produsere Q_{min} .

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

② Pris mellom P_{min} og P_1 :
Etterveert som prisen øker dekker vi mer og mer av de variable kostnadene.

③ Pris høyere enn P_1 :
Prisen høyere enn P_1 gir at bedriften dekker alle kostnader og tjener profit.
Dess høyere P over P_1 dess mer profit.
Dette er illustrert ved $P = P_2$.

Slutningen vi kan trekke her er at
 $P < SAVC \Rightarrow$ ingen produksjon
 $P > SAVC \Rightarrow$ gir produksjon, da de får dekket variable kostnader. (Faste kostnader er sunk på kort sikt).

V Tilbudet vil være langs MC kurven der $P > SAVC$.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

b) Markedets tilbudscurve

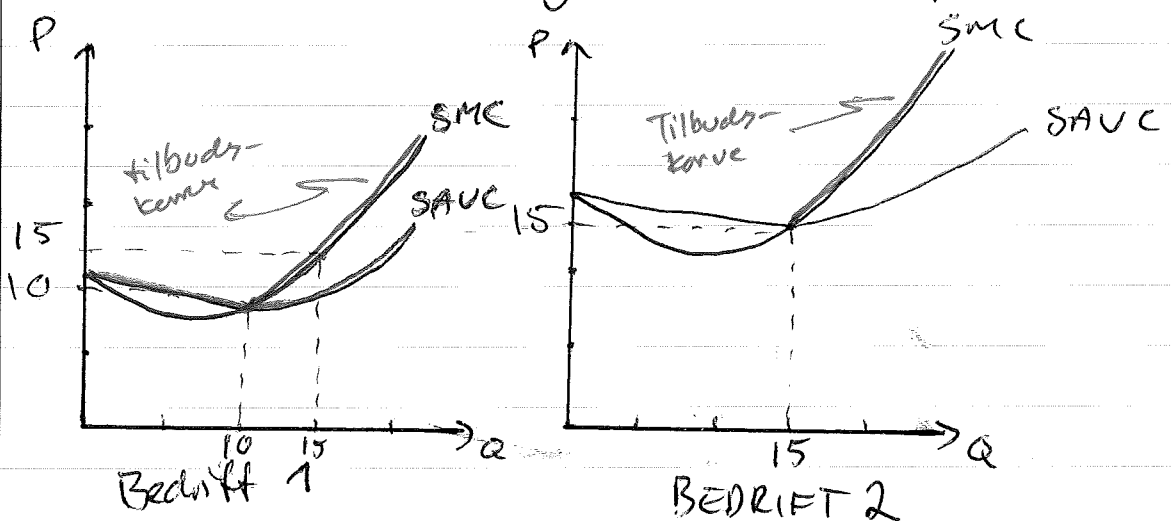
Markedets tilbudscurve er den summen av tilbudscurvene til bedriftene i markedet.

Dette gjøres ved hjelp av horisontal summasjon, der man egentlig bare legger sammen alle tilbudscurver.

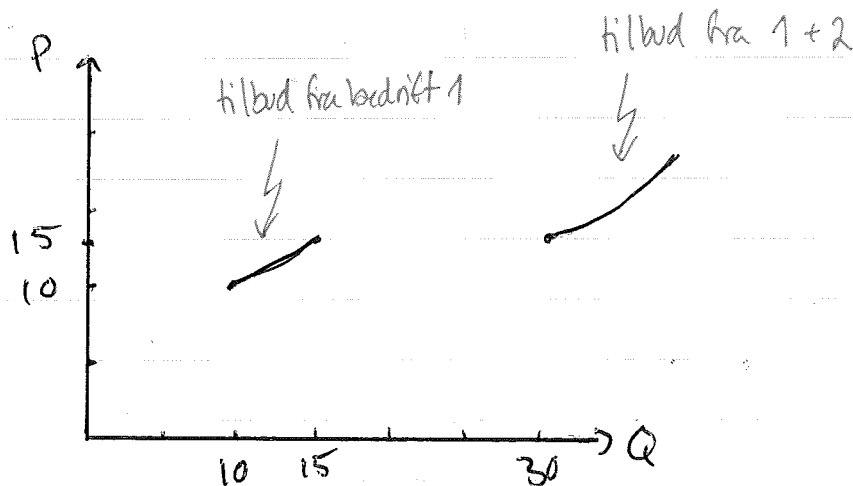
Dette vises best ved et enkelt eksempel.

~~Antal ser for enkeltets stykt bare på 2 bedrifter i markedet.~~

Ser for enkeltets stykt bare på 2 bedrifter. Det skal være tilstrekkelig for å vise prinsippet.

Sommerer tilbudscurvene:

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Vi ser at de to bedriftene har forskjellige kostnadsbilder. Derfor tilbyr bedrift 1 fra priser mellom 10 og 15, mens bedrift 2 bare tilbyr fra priser høyere enn 15.

Hvis vi hadde summert for alle bedriftene i et marked hadde vi fått en sammenhengende graf. Det kunne sett ut som følger:

Ulike kostnadsbilder i bedriftene gir ulik helning på markedstilbudskurve.

c) Eterspørselskurven.

En etterspørselskurve viser hvor mye konsumentene er villige til å betale for et gitt kvantum av goder. Langs etterspørselskurven maksimerer de nytten.

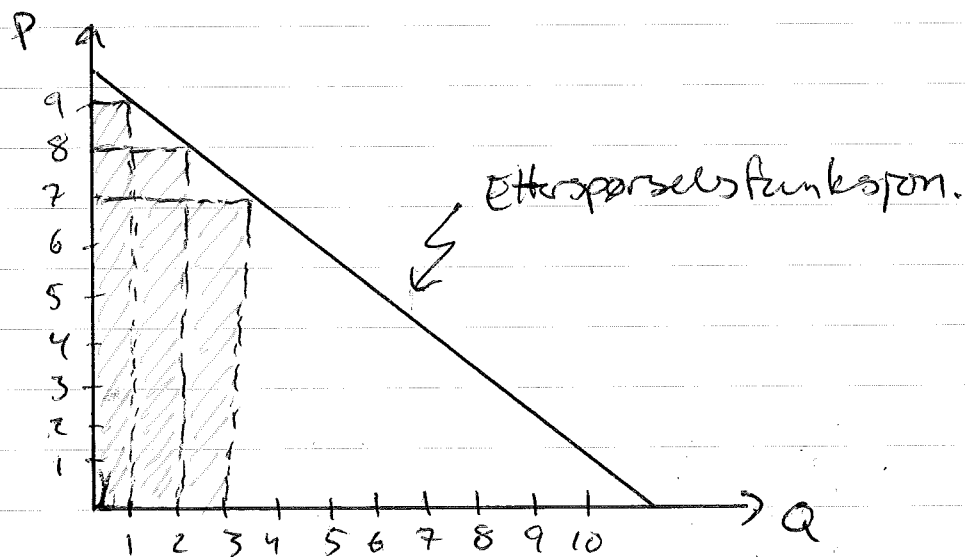
Eterspørselsfunksjonen oppstår i analysen av konsumenters nytte.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Konsumenters nytte kan kort fortalt uttrykkes ved følgende begrep:

- Preferanser
- inntektsnivå
- P_{NS} på substitutter
- P_{NS} på komplementære varer.

Ut fra disse faktorene bestemmes konsumentens nytte, og gir opphav til etterspørselsfunksjonen. Etterspørselsfunksjonen er synkende for reduserte priser.

Synker prisen oppnår konsumentene høyere nytte ved å konsumere flere varer. Arealet under kurven, for gitte priser, viser nytten av å konsumere varer. Av figuren ser vi at ved pris lik 9, vil konsumert være 1. Nytten er arealet under kurven.

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

SKIFT i etterspørselsfunksjonen forekommer når det skjer endringer i "begrepene" listet på forrige side.

- Preferanser: Endrer preferansene seg vil ettersp.-kurven endres. Dette kan skje hvis en vare f.eks. går over moten.
- Inntektsnivå: Etterspørselen etter varer endres m.h.p. inntekt i sammenheng med inntektselastisiteten

$$E_I = \frac{\partial Q}{\partial I} \frac{I}{Q}$$

For økt inntekt vil noen varer ettertraktes (luksusevarer), men andre vil bli mindre ettertraktet (nødvendighetsvarer). For mindreverdige varer (giffen varer) vil faktisk etterspørselen synke for økt inntekt. I dette tilfellet er

$$E_I < 0.$$

- Pris på substitutt: Prisendringer på substitutter endrer etterspørselen etter det respektive godet, hvordan etterspørselen endrer seg er gitt av krysselastisiteten.

$$E_{P_x, Q_y} = \frac{\partial Q_y}{\partial P_x} \frac{P_x}{Q_y}$$

For substitutter er $E_{P_x, Q_y} > 1$. Det betyr at når prisen på X går opp øker ettersp. etter gode Y.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

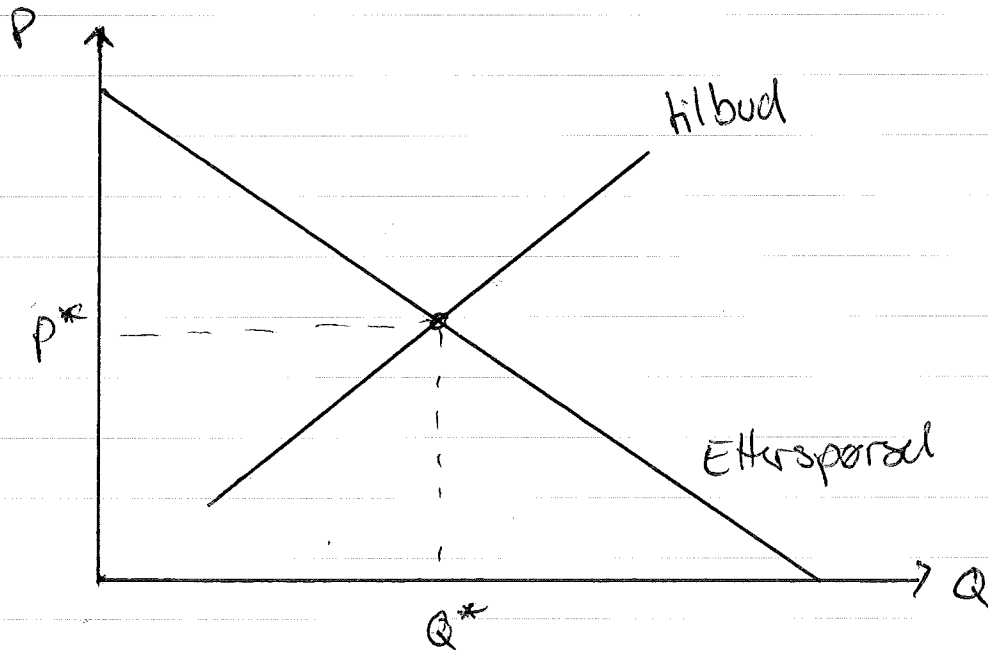
• Pris på komplementære varer: prisendringer på komplementære varer endrer også ettersp. etter det respektive gode. Dette er også gitt av krysspriselastisiteten, men her vil den være:

$$E_{P_X, Y} < -1$$

Det betyr at når prisen går opp på X synker etterspørselen etter Y.

Jeg har valgt å ikke gå i dybden på nytte teori da svaret ville blitt for langt, i forhold til tiden.

LIKEVEKTEN I MARKEDET.

Likevekten i markedet skjer der produsentenes tilbud er større ~~er~~ er lik konsumentenes etterspørsel etter varer.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

I skjæringspunktet mellom de to kurvene finner vi prisen p^* og kvantum Q^* i markedet.

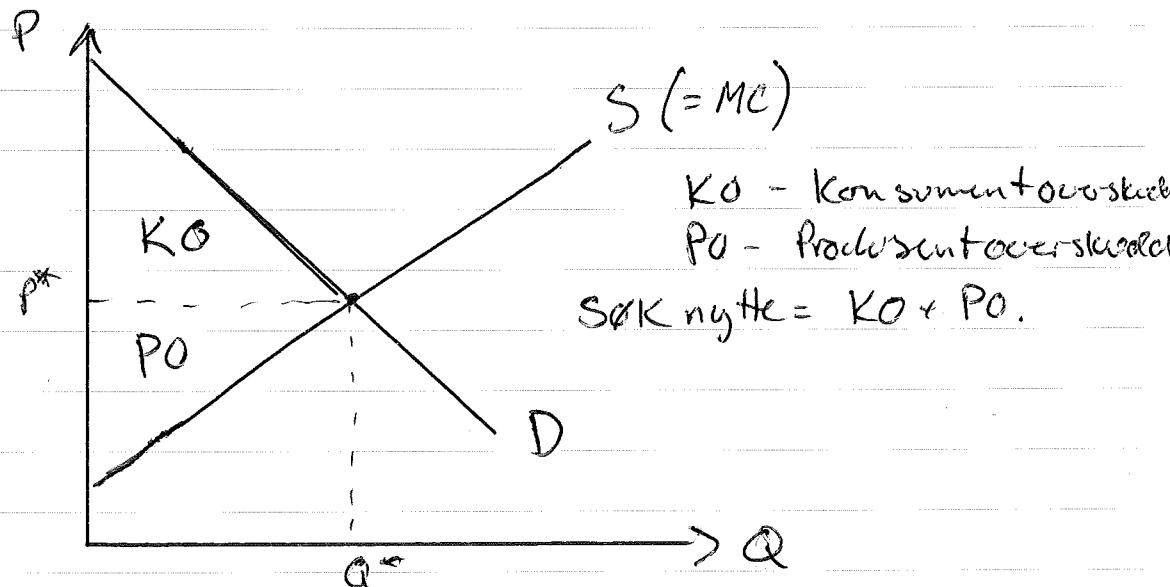
Tilbud = Etterspørsel

Tilbudet = aggregert tilbud fra alle bedriftene i markedet.

Etterspørselen = summen av konsumentenes nytte til en gitt pris.

d) UTSLIPP - FORANDRING I LIKEVEKTEN

Tegner først opp situasjonen før utslipp.

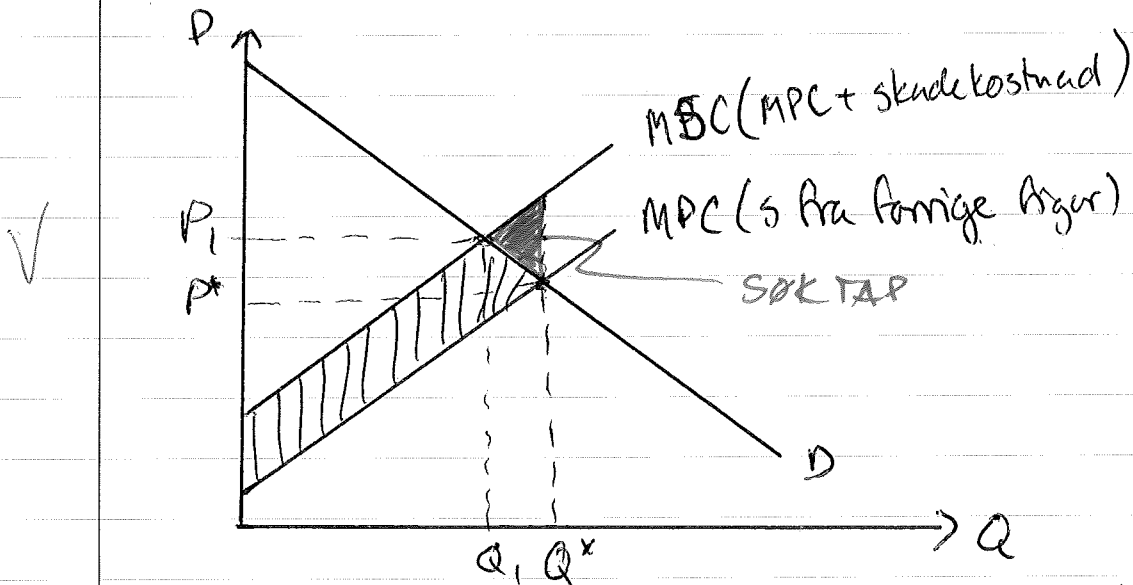
Når produksjonen medfører skader på samfunnet vil det være forskjell på produsentenes kostnader (som gir tilbud) og samfunnets kostnader.

Fagnr/emnekode

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

- Dette kan defineres som:
- MPC - marginale private kostnader (gir normalt tilbud)
 - MSC - marginale sosiale kostnader.

MSC vil være MPC + skadekostnaden.
 Dette fører til at MSC vil ligge høyere og til venstre for MPC.

Det privatøkonomiske optimum er ved Q^* og P^* (ved fullkommen konkurranse), men vi ser for samfunnet at det optimale punktet er Q_1 og P_1 .

Når da produksjonen skjer ved Q^* og P^* for vi et samfunnsøkonomisk tap, som illustrert med rødt. Dette tapet kunne vært redusert (eliminert) hvis det hadde vært lagt en avgift på utslippet. Hadde denne vært riktig tilpasset ville MPC flyttet seg til samme nivå som MSC, og søk-tapet ville vært eliminert.

På denne avgiften kunne myndighetene tjent inntekter tilsvarende det skraverte området.

e) VI FÅR ET MONOPOL

~~For~~ Svorer først på spørsmålet ved å se bort fra miljøskadene, forderetter å se med miljøskadene.

Generelt (utan miljøskader)

Når bedriftene går sammen i et kartell og opptrer som monopolist, endres spillereglene fra FK-markedet. Bedriftene som nå kan betraktes som en, er ikke lenger pris-takere, men bestemmer nå selv pris ut fra det kvanitumet som maksimerer profitten. Monopolisten har markedsmakt. De setter $MR = MC$, hvor MR nå er en funksjon av Q .

Dette kan illustreres: Anta etterspørselsfunksjonen $P = a - bQ$.

$$\Rightarrow R = P \cdot Q \quad R = \text{inntekt.}$$

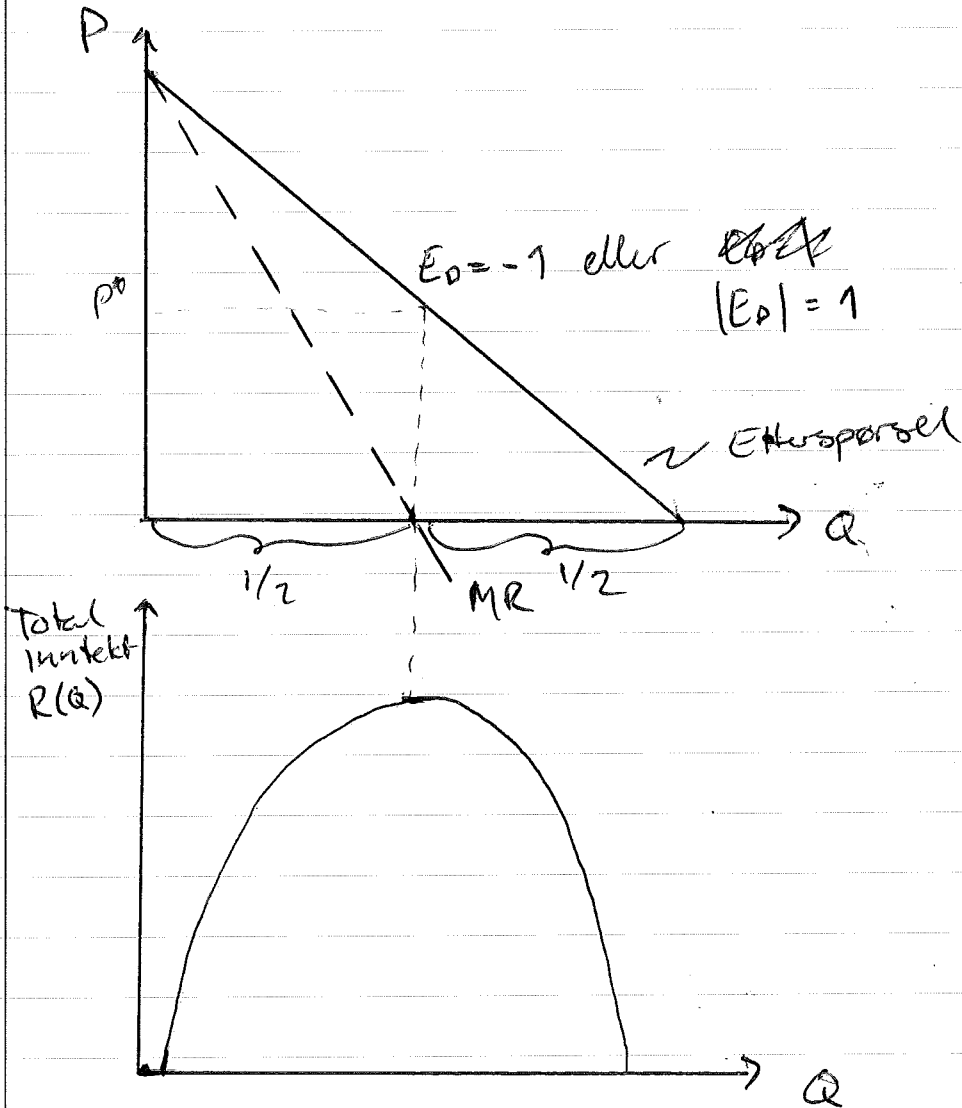
$$MR = \frac{\partial R}{\partial Q} = \frac{\partial (P \cdot Q)}{\partial Q} = \frac{\partial (a - bQ)Q}{\partial Q} = a - 2bQ$$

Vi ser at MR vil skjære x-aksen midt mellom der etterspørselen skjærer x-aksen og hvor $x = 0$.

Fagnr/emnekode

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Dette kan illustreres:

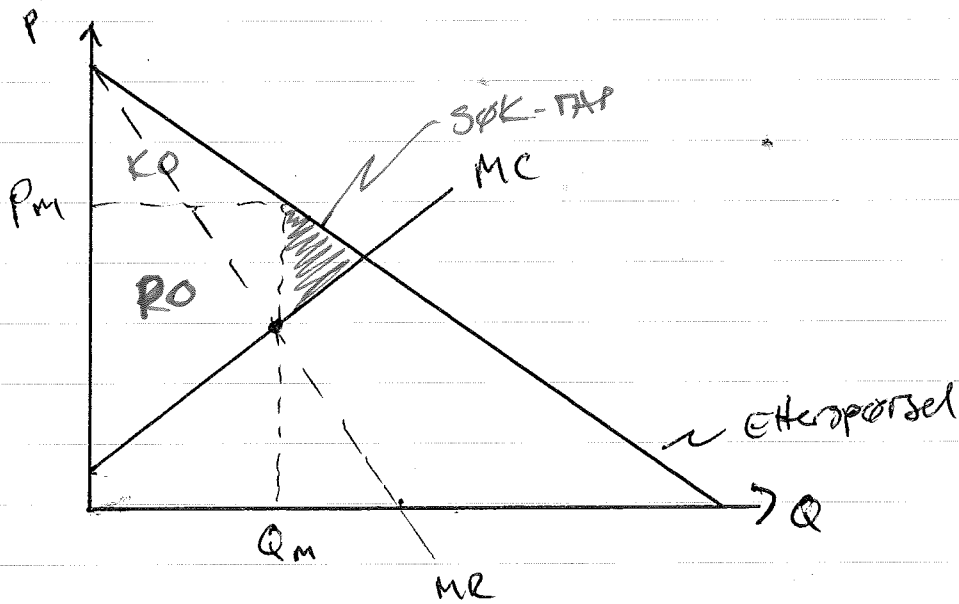
Vi ser at hvor MR skjærer x-aksen vil $E_d = -1$ som betyr at ved dette punktet er inntekten ved å selge x antall enheter ved prisen p^0 lik kostnader av tapt inntekt pga. fallende pris. Monopolisten vil ikke produsere mer enn dette. Dette punktet er som vi ser fra den nedste figuren punktet hvor total inntekt er høyest. Utan kostnader er dette punktet for høyest profitt.

Fagnr/emnekode

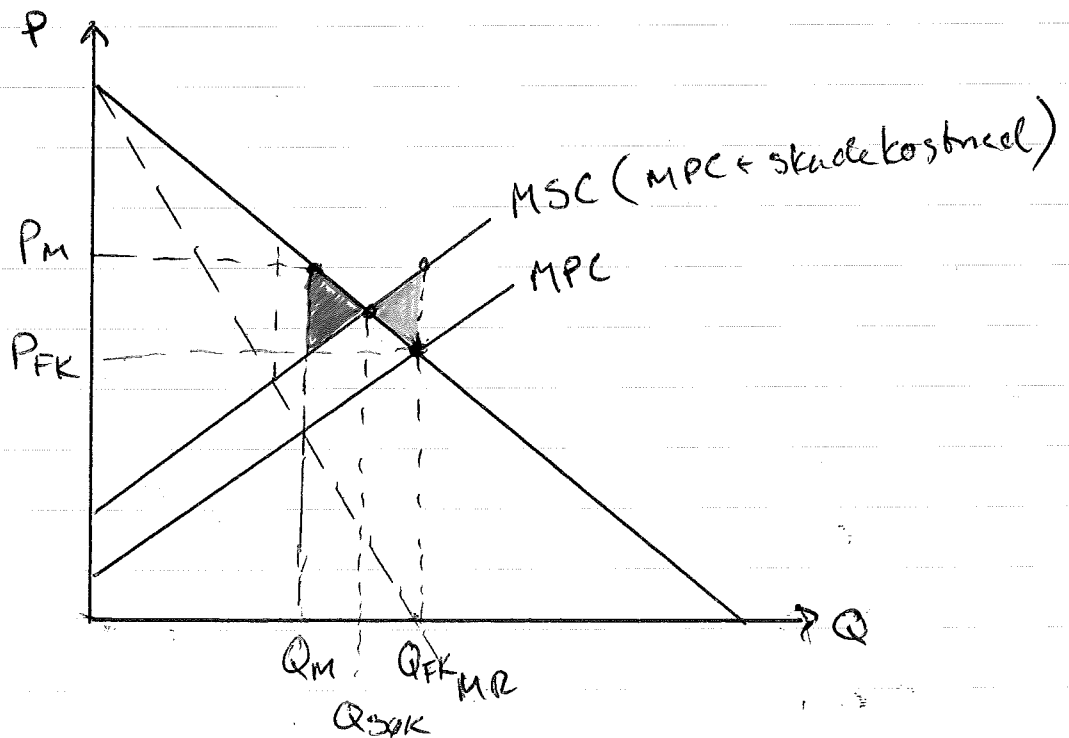
Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Så det beste monopolisten kan gjøre er å produsere dette antallet (MR skjærer x-aksen) til prisen p^* . (Da gitt ingen kostnader).

Med kostnader:

Hvis vi nå ser på miljøutgiftene.

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

- Det grønnearealet illustrerer kostnaden som samfunnet bærer ved FK-løsning.
- Det rødearealet er SØK-tapet ved monopol-løsning.

Avhengig av størrelsen på SØK-tapet ved monopol vil faktisk monopol/kartell-løsningen være mer gunstig for samfunnet enn FK-løsningen. Vi ser at ved FK-markedet har vi tap, men dette tapet blir borte når Q reduseres mot Q_m . Er det rødearealet $<$ grønne er monopol/kartell-løsningen faktisk til det bedre for samfunnet.

~~Men dette kommer an på~~

Størrelsene på både det grønne- og rødeareal kommer an på elastisiteten til både tilbudet (MPC og MSC) og etterspørselen.

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

#2
KOLLEKTIVE GODER

Kollektive goder er goder som alle kan nyte godt av uavhengig av hvem som kjøper dem. Kollektive goder kjennetegnes ved at en persons forbruk av godet ikke reduserer andres tilbud (tilgjengelighet) til å konsumere samme mengde.

Dette står i kontrast til private ~~to~~ goder hvor tilbudet reduseres for andre hvis en person bruker opp en enhet.

For eksempel: Hvis en person spiser en is av totalt 100 stk, vil det bare være 99 igjen til andre konsumenter.

Tar vi et eksempel på et kollektivt gode, f.eks. tilgang på ren luft. En person kan poste og puste så mye han/henne bare orker og gidder uten at det reduserer muligheten for andre fra å gjøre akkurat det samme.

Problemet med kollektive goder er problematikken med gratispassasjerer. Sørger et privat firma for ren/huskluft har de ingen mulighet til å hindre meg å ta del av den rene luften de produserer. Da med mindre de faktisk hindrer meg i å være der luften er tilgjengelig, men dette fører igjen til flere og

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

høyere kostnader.

Derfor er det, når vi snakker om kollektive
goder, nødvendig med myndighet.

Da ingen vil bruke penger på kollektive goder
som andre kan nytte godt av (~~gratis~~)
(gratis eller vesentlig billigere), trenger vi
at myndighetene bidrar med disse godene.

Det er gjerne derfor kollektive goder på
engelsk kalles public goods.

Eksempler på kollektive goder, utover ren luft,
kan være militærvesen og rent drikkevann
for å hindre sykdommer.

Jeg vil bruke eksemplet med rent drikkevann
for å vise hvordan man finner optimalt
nivå av et kollektivt gode.

⇒ SE NESTE SIDE.

Det skal sies at myndighetens innblanning ikke
alltid betyr at de må produsere godene,
men det er de som må ta kostnaden.

Det finnes flere eksempler på kollektive goder
som produseres av det private, men som
myndighetene betaler for slik at alle får
tilgang til gode. Essensen er at uten myndighetens
innblanning ville de kollektive godene mulig
aldri sett dagens lys!

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

DET KOLLEKTIVE GODET RENT DRIKKEVANN

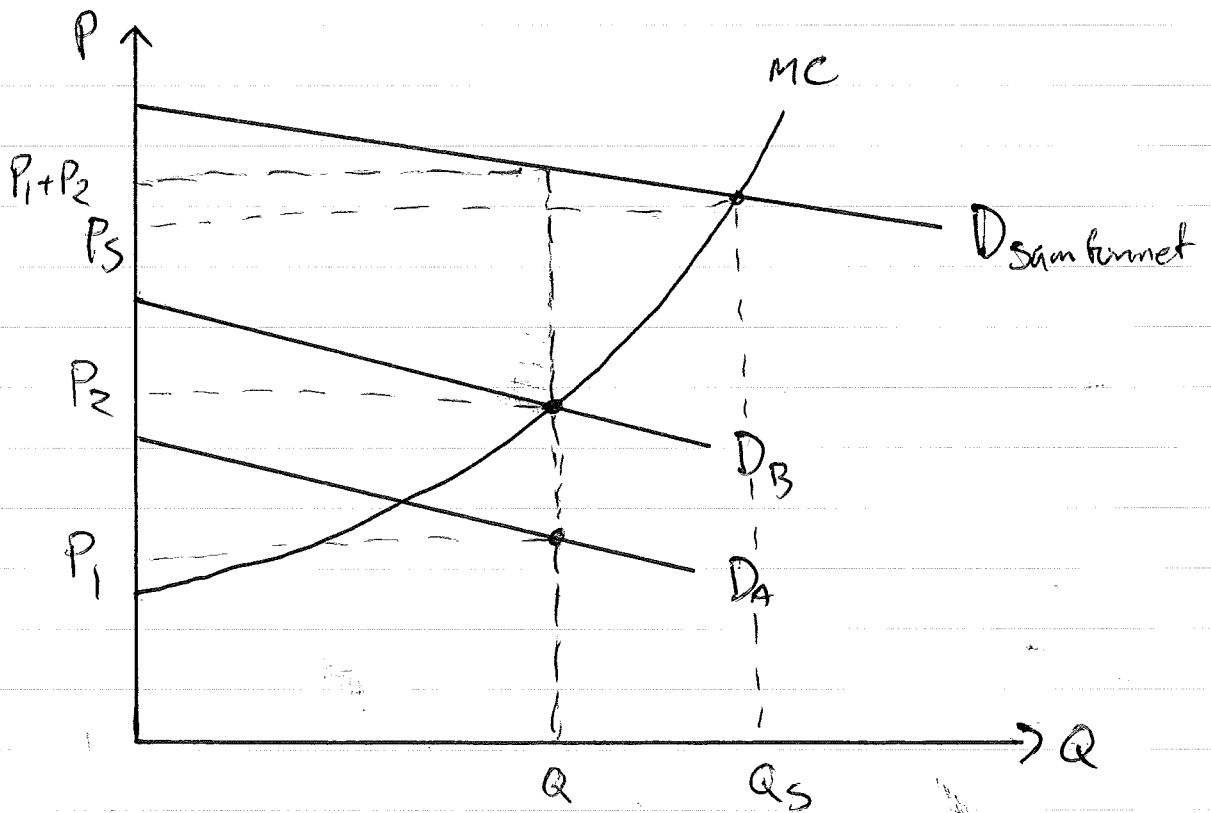
Antar at vi har to personer - A og B.

A og B har forskjellig nytte av tilgangen på rent drikkevann og følgelig forskjellige etterspørselsfunksjoner.

Videre antar vi at produksjonen av rent drikkevann har en stigende MC kurve.

Myndighetenes og samfunnets nytte ~~er~~ større enn nytten til de enkelte personene A og B, hvorfor kommer jeg tilbake til.

Situasjonen kan illustreres:

Forklaring til figur:

La oss si at Person B har høyere nytte av rent drikke vann enn Person A. Person B vil ønske å konsumere Q (der $MC = D_B$) til prisen P_2 . Betaler så B P_2 vil ikke person A ~~ønske~~ ønske å betale mer for å øke kvantumet. Person A vil ved kvantum Q ønske å betale P_1 . Antar vi at Person B betaler for Q ved prisen P_2 , er det ingen ting som hindrer Person A fra å nyte samme kvantum til prisen P_1 . Dette pga. hva ette kollektivt gode er. (se tidligere forklaring). Person A blir en gratis passasjer.

Videre ser vi også at det ikke vil være økonomisk for ~~sam~~ myndighetene å produsere dette kvantumet, fordi Samfunnets nytte øker mer enn kostnadene ved å øke produksjonen til Q_S (hvor $D_{\text{samfunnet}} = MC$). Det er dette punktet myndighetene vil kjøpe/produsere, noe som også gir Personene A og B høyere nytte ved høyere forbruk.

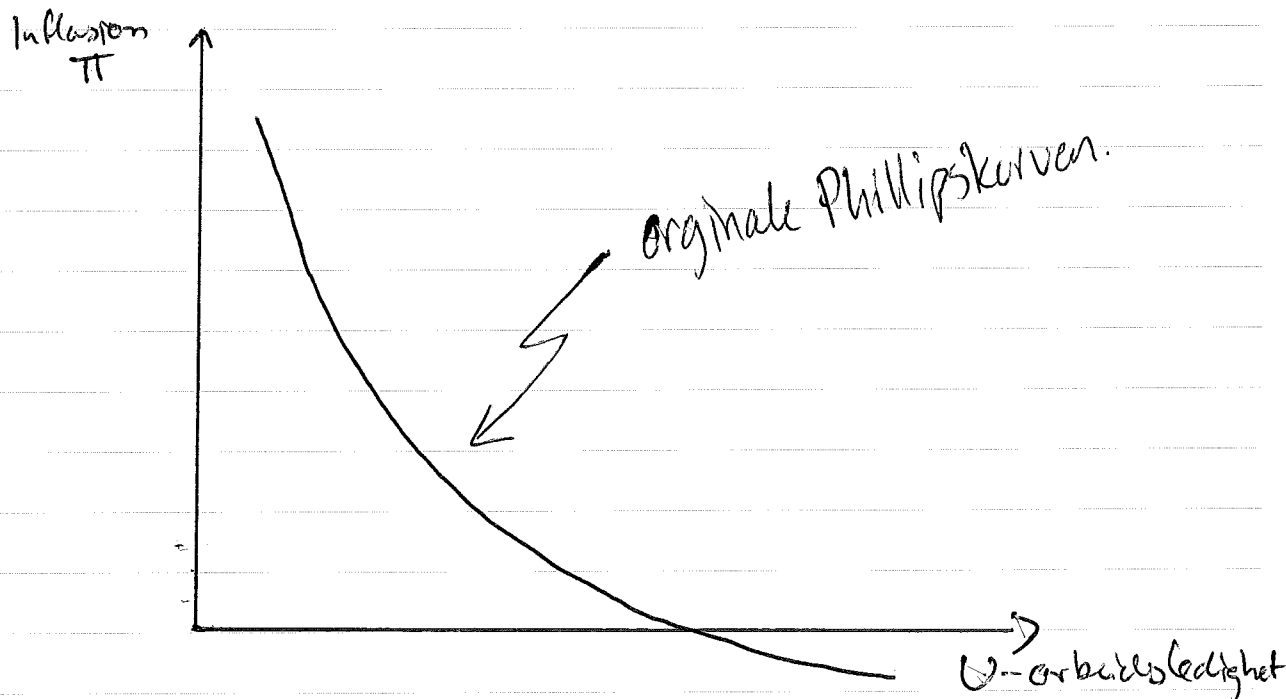
Se til årsaker som for at samfunnets nytte kan være større enn summen av de to personenes nytte er ekstern virkninger av rent drikkevann. Det kan f.eks. reduserte kostnader ved mindre sykdom.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

slik finner man optimalt nivå for kollektive goder.

#3 INFLASJON OG ARBEIDSLEDIGHET

Sammenhengen mellom inflasjon (π) og arbeidsledighet (U) ble først oppdaget av økonomen Phillips i UK. Gjennom å analysere data fant han en tydelig sammenheng mellom de to makroøkonomiske faktorene. Den originale Phillipskurven illustreres her:

Det Phillips oppdaget var en trade-off mellom høy inflasjon og lav ledighet eller lav inflasjon og høy ledighet.

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

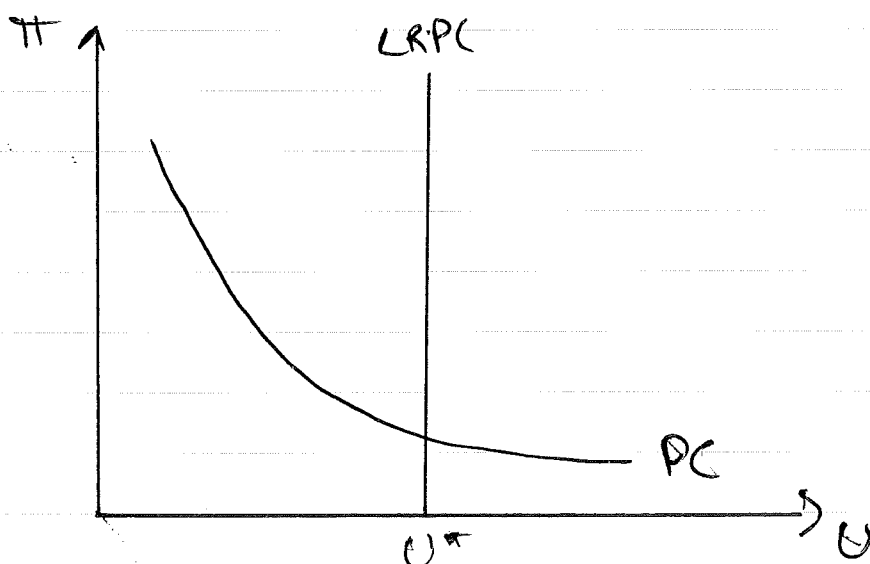
Denne trade-offen var for de som styrte politikken et problem for man ønsker ofte både av faktorene, altså relativt lav ledighet og lav inflasjon.

I utgangspunktet mgen modell, men en empirisk undersøkelse, ble senere en modell.

DEN MODERNE PHILLIPS KURVEN (MODELLEN)

Den moderne Phillipskurven oppstod en gang på 70-tallet etter at flere land opplevde både høy inflasjon og høy ledighet.

Det som da ble inkludert var den langsigtede PHILLIPS KURVEN (LRPC).

Utviderne av modellen/kurven argumenterte med at det måtte finnes en langsigteig phillips-kurve, som ikke lot seg endre pga. inflasjon.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Den langsiktige Phillipskurven slik den er kjent i dag er uavhengig av inflasjon og opptrer som på forrige år som en vertikal linje.

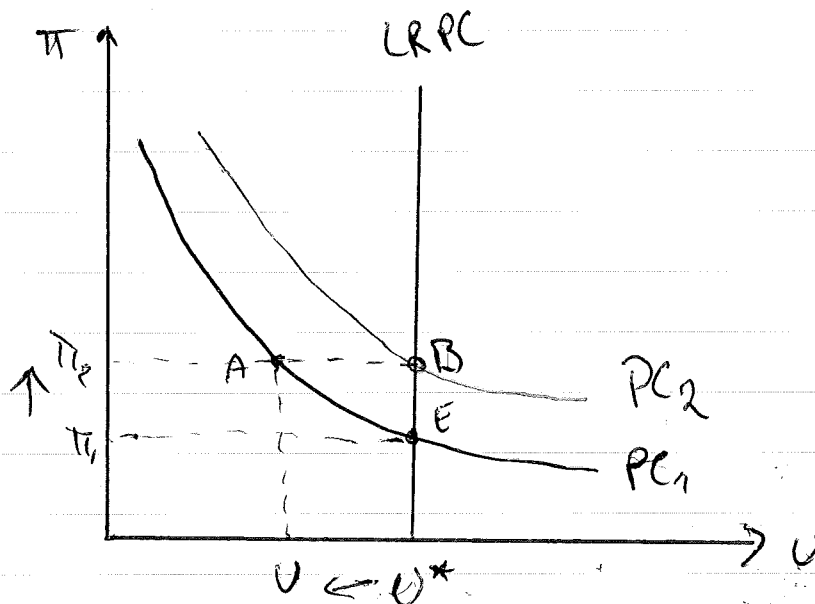
Den bestemmes av det som ~~er~~ kalles den "naturlige ledigheten" (U^*). Fra arbeidsmarkets teori ~~er det~~ som kjent som summen av frikjøps- og struktureledighet. Denne ledigheten påvirkes ikke av inflasjon men av tilbudssiden ~~av~~ økonomien. Det kan f.eks. være endring i teknologi, arbeidsstyrken (befolkningsvekst), eller andre innsatsfaktorer. Når disse holdes konstant vil U^* alltid være arbeidsledigheten på lang sikt!

Dette leder oss inn på hvordan ting ender seg på kort sikt og den kortsiktige Phillipskurven.

✓ På kort sikt: bestemmes philliskurven av forventet inflasjon. Det er forventningen om inflasjon som bestemmer hvilken lønn som ~~kræves~~ arbeidere krever og hvilken pris produsenter setter på varene sine i nominelle verdier.

Hvordan det hele henger sammen kan enkelt forklares gjennom et eksempel.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

EX. 1

Anta at vi starter i punktet E med den naturlige ledigheten U^* . Så får vi ~~et~~ en økning i Y som fører til at produksjonen går opp. La oss anta til pkt. A. Bedriftene som ser økningen i Y øker sin produksjon ved å ansette flere arbeidere. Vi behøver oss i punktet A. På lang sikt vet vi at vi vil komme tilbake til den naturlige ledigheten, spørsmålet er hvorvidt det skjer i punktet E eller B.

✓ Det som nå betyr noe er den forventningen som er til inflasjonen.

Av økningen i Y får vi økt inflasjon og redusert ledighet. Kommer økningen av Y pga. økning i G (økt offentlig forbruk) kan arbeidene og bedriftene velge å tro at økningen i G er vedvarende eller midlertidig.

Denne kolonnen er
forbeholdt sensor

Hvis de har liten tro på politikere vil de anta at økningen i G er midlertidig og at vi på lang sikt skal tilbake til samme nivå som tidligere.

~~De vil da anta at~~

De vil da anta at inflasjonen holder seg på opprinnelig nivå (π_1).

Hvis de forventer π_1 vil vi på lang sikt falle tilbake til likevekten E .

Hvis derimot arbeidene og bedriftene tror at økningen i Y er vedvarende vil de forvente økt inflasjon og på lang sikt vil likevekten være i B . Ved likevekt i B , for vi ny Phillips kurve PC_2 .

Som vi ser vil vi alltid komme tilbake til LRPC og U^* , men forventet inflasjon står hvor høyt på LRPC vi vil være.

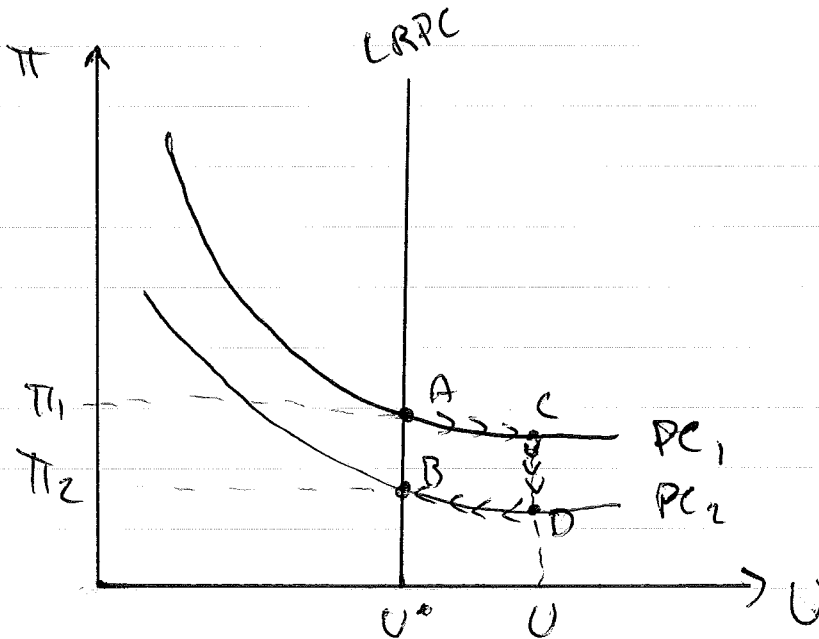
Som vi nå har sett er forandring i Y og forventet inflasjon årsaker til at inflasjonen kan øke på kort og lang sikt.

Når det gjelder ledigheten så kan den bare endres på kort sikt uten at tilbudsiden av økonomien endres.

Denne kolonnen er forbeholdt sensor

Det kan også være interessant å se på et eksempel der hvor myndigheter / sentralbanken faktisk kan redusere inflasjonen på lang sikt.

Ex 2

✓

Opprinnelig Punkt A. La oss anta at sentralbanken (som antas å styre pengepolitikken) ønsker å redusere inflasjonen. Hvis SB reduserer pengemengden eller øker renten vil Y gå ned, og følgelig øker ledigheten. Er SB tydelig og troverdig på at dette er nødvendig for å redusere inflasjonen, vil arbeidene og bedriftene forvente lavere inflasjon (la oss si π_2).

Da vil dynamikken fortelle oss at vi først vil ha en forflytning fra A til C, deretter til B (pga. lavere forventning til inflasjon), og til slutt til D.

Det er essensielt at SB har troverdighet slik at forventet inflasjon går ned.
Synker ikke forventet inflasjon vil vi få høyere ledighet i C og flytte oss tilbake til A på lang sikt.

~~Derfor~~

Av dette kan vi trekke konklusjonen at det er mer troverdig at en sentralbank holder det den står enn politikere!

En slik situasjon som er beskrevet fant faktisk sted på New Zealand en gang på 1980-1990-tallet (husker ikke årstallet helt). De hadde høy inflasjon og klarte å redusere den ved hjelp av kontraktive pengepolitikk. NB! Dette var sikker bare noen av årsakene!!

~~Det~~ Det kan både

Både SB og politikere (finanspolitikk) kan gjøre grep for å endre inflasjonen, men som sagt SB vil sannsynligvis være mer troverdig og derfor lykkes bedre i slike forsøk.

OPPSUMMERT: Phillipskurven kort sikt styres av forventet inflasjon og Phillipskurven lang-sikt av den naturlige ledigheten. Sammenhengen de i mellom kan forstås ut fra eksemplene.